

постачальнику на отримання цінностей. При цьому якщо учасники – платники ПДВ, то постачальник виписує і податкову накладну покупцю за фактом надходження коштів на рахунок, або при відпуску товару (робіт, послуг). Отже, в бухгалтерському обліку постачальника ця операція буде відображена: в журналі обліку рахунків; у виписці банку з поточного рахунку, з якої додано ордер; у накладній (акті, довідці) на відпуск товарів (робіт, послуг), до якої додана довіреність на їх отримання; у податковій накладній та книзі продажу товарів (робіт, послуг).

У бухгалтерському обліку покупця вона знайде вираження: у журналі типової форми К 03, видатковому касовому ордері К 02, касовій книзі К 04, в авансовому звіті з доданою квитанцією банку на внесення коштів, рахунку, у книзі обліку довіреностей, у накладній (акті, довідці) на отримання цінностей, податковій накладній і книзі придбання товарів (робіт, послуг).

Наведена вище схема дає змогу правильно відображати операції щодо готівково-безготівкових розрахунків у бухгалтерському обліку постачальників і покупців. Вона сприяє ефективному і фаховому проведенню контролю таких операцій як у кожного учасника, так і в цілому за операцією і забезпечує усунення непорозумінь при здійсненні перевірок та ситуацій, які завдають матеріальних та моральних збитків суб'єктам процесу контролю.

Література

1. **Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні:** Закон України від 16.07.99 № 996 – XIV (із змінами і доповненнями).
2. **"Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті"** Інструкція НБУ від 21.01.2004 р., № 22.
3. **Положення "Про ведення касових операцій у національній валюті в Україні"**, затверджено постановою Правління НБУ від 15.12.2004 р., № 6371.
4. **Рудницький В.С., Лазаришина І.Д., Бачинський В.І., Поліщук В.Л.** Організація первинного обліку та економічного аналізу на прикладі підприємств торгівлі: Навч. посібник. – К.: ВД "Професіонал", 2004. – 480 с.
5. **Пуздрач Л.І., Куцик П.О.** Бухгалтерський облік на підприємствах сфери обігу споживчої кооперації. Частина 1: Навч. посібник. – Львів: Вид-во ЛКА, 2003. – 104 с.
6. **Ткаченко Н.М.** Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України: Підручник. – 5-те вид., допов. й перероб. – К.: А.С.К., 2000 -784 с.
7. **Сопко В.** Бухгалтерський облік: Навч. посібник. – 3-те вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2000. – 578 с.

УДК 339.725.2:338(477)

*Асист. С.М. Лихолат;
студ. Н.І. Фляк – Львівська КА*

ПРОБЛЕМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Розглянуто позитивні й негативні фактори, що впливають на залучення іноземних інвестицій в економіку країни; механізм залучення іноземних інвестицій.

Ключові слова: механізм залучення інвестицій, нечесна конкуренція, прибуток, банкрутство, інтеграція.

*Assist. S.M. Lykholat; stud. N.I. Flyak – Commercial Academy of L'viv***Problems of bringing in of foreign investments in the economy of Ukraine**

The positive and negative factors which influence the flow of foreign investments into our country's economy have been considered in the article; mechanism of bringing in of foreign investments.

Keywords: mechanism of bringing in of investments, dishonest competition, income, bankruptcy, integration.

Стратегічною метою української зовнішньоекономічної політики є активне залучення країни до міжнародних інтеграційних процесів. У зв'язку з цим виникає питання визначення власного геополітичного місця країни у світі. Правильний вибір буде визначним показником економічного розвитку держави щодо її результативності максимально інтегрувати до глобального простору. Сама ж реалізація інтеграційних планів залежить від того, чи зможе країна у певні терміни залучити критичну масу інвестицій. Таким чином, перед Україною стоїть подвійне завдання – визначення пріоритетів розвитку та побудова ефективної інвестиційної моделі, здатної забезпечити фінансування модернізації й нарощування виробничих потужностей.

Світова практика показує, що для стабільного економічного зростання інвестиції мають бути на рівні 20-25 % ВВП. Інвестиційна політика в Україні розвивається в умовах скорочення обсягів нагромадження капіталовкладень, слабкої інвестиційної мотивації приватних підприємств. За таких умов без масштабного залучення капіталів у формі прямих і портфельних інвестицій стає неможливим не тільки економічне зростання, а й економічна стабільність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій відомих науковців – А. Яценко, В. Гейця [1], В. Борщевської [2], С. Захарів та інших визначає низку заходів щодо залучення іноземних інвестицій, а саме – що потрібно для подолання взаємної недовіри між іноземними інвесторами, місцевими підприємствами та урядом. Фактори, що заважають цьому, можна виразити у вигляді двох груп. Перша група – це позитивні фактори щодо залучення іноземних інвестицій, а друга негативні, які стримують їхні надходження в економіку країни.

До позитивних факторів можна віднести такі як:

- дешева та висококваліфікована робоча сила;
- вигідне географічне розташування країни;
- слабка ринкова конкуренція серед національних виробників;
- наявність на ринку високоякісної і недорогої сировини, дешеві сільськогосподарські ресурси;
- значні промисловий та аграрний потенціали країни.

До другої групи негативних факторів належать:

часті й непередбачувані зміни у законодавчому забезпеченні інвестиційної діяльності взагалі й іноземних інвесторів зокрема. Суб'єкти інвестиційної діяльності повинні мати хоча б мінімальні гарантії стабільності для планування своєї діяльності:

- високий рівень корупції вимагає створення такої системи відносин органів влади та бізнесу, яка мінімізує бюрократизм, спростить систему отримання дозволів, ліцензій і т.ін.;

- відсутність високоефективного недержавного сектора економіки [3, с.16];
- невисока купівельна спроможність більшості населення;
- недосконалість податкової системи;
- недосконалість в Україні механізмів обслуговування іноземних інвестицій. У місцевих органах влади ще існує нерозуміння вагомості цих інвестицій в процесі функціонування української економіки і вона займає позицію контролера, а не партнера нерезидента.

Розроблення механізму залучення іноземних інвестицій має виходити з особливостей глобалізації економіки. Саме небажання західних компаній вкладати гроші у себе вдома пояснюється наявністю жорстких державних правил про зайнятість, великими виплатами з безробіття, високими виплатами працедавця в соціальні фонди, високим рівнем мінімальної заробітної плати та компенсації у разі звільнення. Отже, механізм залучення іноземних інвестицій в Україну повинен усувати незадоволення іноземних фірм умовами своєї країни і надавати додатково переваги порівняно з країнами, які нині є реципієнтами закордонних інвестицій.

У даний час українське суспільство очікує істотних збільшень обсягів іноземних інвестицій, з чим пов'язують можливість запобігання економічної стагнації, у небезпечну фазу якої втягується економіка країни.

Табл. 1. Інвестиції в основний капітал коштів іноземних інвесторів [4, с.126]

Роки	1997	2000	2001	2002	2003
У фактичних цінах, млн. грн.	133	1400	1413	2068	2807
Відсотки до загального обсягу	1,1	5,9	4,3	5,6	5,5

Проаналізувавши дані табл. 1, ми можемо сказати, що останніми роками рівень іноземних інвестицій в основний капітал збільшився, проте, якщо взяти іноземні інвестиції у відсотках до загального обсягу інвестицій в економіку країни то простежується тенденція до їх зниження.

Не можна залишати поза увагою й те, що іноземні інвестиції можуть таїти потенційну загрозу для певної території чи держави в цілому. Найперше йдеться про випадки нечесної конкуренції, коли закордонна компанія викуповує контрольний пакет акцій українського підприємства з метою усунення з ринку наявного чи потенційного конкурента. Поряд з цим, є думка, що внаслідок здійснення інвестицій одна із сторін обов'язково отримує прибутки у великих розмірах, а інша отримує незначні прибутки і банкрутує. Така ситуація можлива, хоча, як правило, іноземне інвестування у світі пов'язане із взаємною вигодою обох сторін.

Негативним є також те, що слабкі країни внаслідок неконтрольованої інтеграції досить швидко втрачають ліквідні ресурси. Крім того, з'являється реальна загроза опинитися залежно від негативних світогосподарських явищ, зокрема, у фінансових та інвестиційних сферах [2, с.112]. Тому, на нашу думку активне залучення іноземних інвестицій повинно відбуватися на основі комплексної науково обґрунтованої програми, в умовах державного регулювання.

Література

1. Гейця В. Підсумки перетворень та перспективи зростання// Економіка підприємства – 2000 р, № 5. – 392 с.

2. **Борщевська В.** Перспективи інтеграції України в міжнародний інвестиційний ринок// Фінанси України .– 2003, № 9. – С. 109.
3. **Пирог О.** Іноземні інвестиції як фактор економічного зростання в Україні// Актуальні проблеми економіки .– 2005, № 5. – С. 15-20.
4. **Статистичний** щорічник України за 2003 рік. – К.: Техніка, 2004. – 464 с.

УДК 339.15.054.22

*Доц. О.І. Яценко, канд. екон. наук;
студ. І.П. Кладик – Львівська КА*

ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Розглянуто поняття та види прибутку торговельного підприємства. Наведено способи розрахунку прибутку. Досліджено особливості напрямів використання чистого прибутку торговельного підприємства у сучасних умовах ринку.

Doc. O.I. Yaschenko; stud. I.P. Kladyck – Commercial Academy of L'viv

The Formation and Use of Trade Enterprise Profit

This article deals with the concepts and kinds of trade enterprise profit. The ways of profit estimation are given, the special features of net profit use of trade enterprise in modern conditions of the market are researched in this article.

З переходом країни до ринкової економіки основною ланкою народно-господарського комплексу стає підприємство. Саме на рівні підприємства створюється необхідна суспільству продукція, проводяться певні види робіт, надаються різноманітні послуги. Спеціалісти в галузі економіки і керівники підприємств проводять велику роботу щодо раціоналізації своєї діяльності, а також підвищення прибутковості і рентабельності.

Кінцевим результатом, який створює торговельному підприємству фінансові ресурси, що необхідні для розширення його діяльності, необхідні для формування його сталості і конкурентоспроможності на ринку товарів і послуг, є прибуток. Саме на основі одержаного прибутку кожне комерційне підприємство незалежно від форми власності та виду діяльності виконує свої функції, спрямовуючи кошти на власний розвиток, на соціальні потреби, у фонд матеріального заохочення та на інші цілі. Тому у сучасному господарюючому механізмі прибуток стає не тільки важливим показником, а й ціллою роботою комерційних підприємств, об'єднань та інших ринкових структур.

Прибуток в узагальненому вигляді відображає результати господарювання, продуктивність витрат живої і матеріалізованої праці і тому служить важливою економічною характеристикою ефективності роботи підприємства. Він займає центральне місце у загальній системі вартісних інструментів і важелів управління економікою. Це виражається в тому, що фінанси, кредит, ціни, собівартість й інші економічні важелі прямо чи опосередковано пов'язані з прибутком [1, с.185].

Прибуток як економічний показник дає змогу поєднувати економічні інтереси держави, підприємства, працівників і власника підприємства.

Об'єктом економічних інтересів держави є частина прибутку, яка виплачується у вигляді податків та обов'язкових платежів. Економічний інтерес